

MERIMELOJAT ry
TURVALLISUUSOHJE
2015

MUISTILISTA TURVALLISUUTEEN - MELONTA- JA SOUTULIITON OHJEET

Turvallisuus

Suomen Melonta- ja Soutuliitto suosittelee ennen vesille melomaan tai soutamaan lähtemistä tutustumaan turvallisuusohjeisiin. Alla on lisäksi neuvoja vesillä liikkumiseen.

ENNEN VESILLELÄHTÖÄ

- merkitse lähtösi vajakirjaan ja/tai kerro reittisi kotiväelle/ystävälle
- tutki säätiedotusta
- pukeudu riittävän lämpimästi ilman ja veden lämpötilan mukaan
- varaa mukaan vaihtovaatteet sekä evästä ja juomaa tarvittaessa
- ota kaveri mukaan

VESILLÄ

- pidä liivit päällä
- seuraa säätä
- arvioi voimasi ja taitosi suhteessa säähän ja reittiin

MELONTAA JA SOUTUA HYVÄSSÄ SEURASSA

- kehitä taitojasi liittymällä melonta- tai soutuseuraan ja käymällä peruskurssi
- käy uima-allasharjoituksissa talvella
- hanki hyvää melonta/soutuseuraa - se edistää turvallisuuttasi ja voit oppia aina jotain muilta

VIELÄ PARI VINKKIÄ

- Kelluntaliivit, kanootin/kajakin riittävät kellukkeet, riittävä ja vesillä liikkumiseen sopiva vaatetus - joka suojaa auringolta, roiskeilta ja kylmältä - ja varavaatteet ovat peruslähtökohdat.
- Terve järki, seura ja sään seuraaminen tekevät olostasi vesillä turvallisempaa
- Vesi ei väsy - veden ja tuulen voimaan ei kannata aliarvioida
- Opettele melomisen ja vesillä liikkumisen perusteet ja hanki kokemusta!

SISÄLLYSLUETTELO

- 1. Turvallisuusohjeen tarkoitus**
- 2. Merimelajat ry:n toiminnan kuvaus**
 - 2.1 Yleistä**
 - 2.2 Merimelojien melonta- ja muu toiminta**
 - 2.3 Ulkopuolisille tarjottavat melontapalvelut**
 - 2.4 Käytössä olevat tilat ja kiinteistöt sekä näiden turvallisuus**
 - 2.5 Merimelojien tilojen vuokraustoiminta**
 - 2.6 Turvallisuuskulttuuri**
- 3. Työnjako ja vastuut**
- 4. Turvallisuuskoulutus**
 - 4.1 Melontakurssit**
 - 4.2 Toiminnassa oppiminen**
 - 4.3 Melontakoulun ohjaajien, retkenvetäjien ja muiden vastuuhenkilöiden koulutus**
 - 4.4 Muu koulutus**
- 5. Riskien hallinta**
 - 5.1 Toiminnan suunnittelu**
 - 5.2 Olosuhteiden huomioonottaminen, retki-, koski- ym. melontalajit**
 - 5.3 Osallistujien osaamisen ja muiden valmiuksien sekä terveystarjoitusten huomioonottaminen**
 - 5.4 Varusteet ja välineet**
 - 5.5 Ensiapuvalmius**
- 6. Toiminta hätätilanteessa tai tapaturman sattuessa**
 - 6.1 Läheltä piti, hätä tai vaaratilanne**
 - 6.2 Toiminta hätä- vaaratilanteessa**
 - 6.3 Toiminta tilanteen jälkeen**
 - 6.4 Raportointi**
- 7. Viestintä poikkeavissa tilanteissa**
- 8. Turvallisuuden mittaaminen ja kehittäminen**
- 9. Vakuutukset**
- 10. Turvallisuusohjeen hyödyntäminen**

1. Turvallisuusohjeen tarkoitus

Melonta on kajakilla tai kanootilla melan avulla vesillä eri vuodenaikoina tapahtuvaa liikuntaa, kilpailua, retkeilyä ja vapaa-ajan viettoa. Suomessa olosuhteet vaihtelevat veden lämpötilan ja tuuliolosuhteiden ja virtaamien osalta. Tässä ohjeessa pyritään kuvaamaan yleisellä tasolla Merimelojien melontatoiminnan turvallisuuden varmistaminen. Eri melontamuotojen tarkemmat käytännöt ovat seuran eri jaostojen vastuulla, koskien erityisesti koski- ja retkimelontaa, joissa riskit ovat suurimmat.

Ohjeessa on myös vajasaaren toimintaan liittyviä turvallisuusasioita, vaikka erillinen pelastussuunnitelma on laadittu ja se käsittää ohjeet ”Normaaliolojen onnettomuuksia sekä uhkatilanteita varten”

Vastuukysymyksistä on erillinen kappale, jossa erotellaan vastuut seuratoiminnassa jäsenten kesken, ulkopuolisille maksua järjestettävä melontatoiminta, kilpailutoiminta sekä Majan vuokraamiseen liittyvät vastuut.

2. Merimelajat ry:n toiminnan kuvaus

2.1 Yleistä

Merimelajat ry on Suomen Kanoottiliitto ry:n sekä Suomen Melonta- ja Soutuliitto ry:n jäsen. Seura on perustettu toukokuussa 1931. Nykyisin jäseniä on yli tuhat. Jäsenyyden edellytyksenä on todistettu melontataito.

Merimelojien maja, sauna sekä kajakvivajat sijaitsevat Vajasaarella Helsingissä, Eteläisellä Humalluodolla.

Merimelajat tarjoaa seuraan kuulumattomille:

- Kurseja eli MELONTAKOULUJA aloittelijoille.
- MERIMELOJIEN MAJAA vuokrataan juhliin ja muihin tilaisuuksiin.

Seuran jäsenille:

- Tukikohdan Töölössä: saunan, yhteiskajakkeja tai paikan omalle kajakille.
- Kaksi retkisaarta saunoineen.
- Ohjattuja päiväretkiä sekä pidempiä melontaretkiä.
- Avantouintimahdollisuuden talvikaudella, talviharjoittelua kuntosalilla ja uimahallissa, talkoo- ja virkistystoimintaa sekä samanhenkisiä ystäviä

2.2 Merimelojien melonta- ja muu toiminta

Merimelajat ry on melontaseura jonka toiminta keskittyy lähes kaikkiin melontalajeihin.

Seurassa on seuraavat jaostot: Koski-, Nuoriso-, Poolo-, Retki-, Rata ja Virkistysjaosto. Toiminta on pääsääntöisesti seuran sisäistä toimintaa, joissa noudatetaan seuran sääntöjä ja turvallisuusohjeita. Koska eri melontalajit ovat riskeiltään jonkin verran erilaisia, tarvittaessa eri jaostot laativat lajikohtaiset turvallisuusohjeet ja kehittävät oman toimintaansa ja koulutusta.

2.3 Ulkopuolisille tarjottavat melontapalvelut

Ulkopuolisille tarjottavan toiminnan turvallisuuden varmistaminen korostuu verrattuna seuran sisäiseen toimintaan. Yhdistystoiminnassa harrastustoiminta tapahtuu pääsääntöisesti jokaisen jäsenen omalla vastuulla. Kun ulkopuolisille järjestetään maksullista toimintaa, niin järjestäjä eli Merimelajat ry vastaa toiminnan turvallisuudesta. Vaikka Merimelajien melontakurssitoiminta ja melotukset ulkopuolisille eivät varsinaisesti ole kaupallista toimintaa, toimitaan näissä kuten kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011) edellytetään.

Tämä turvallisuusohje vastaa lain edellyttämää turvallisuusasiakirjaa ja lisäksi melontakursseista ja melotuksista on erillinen ohje osallistujille, jossa selvitetään tärkeimmät osallistujien tarvitsemat tiedot, myös turvallisuuteen sekä minimivaatimukset, joita osallistujilta edellytetään.

2.4 Käytössä olevat tilat ja kiinteistöt sekä näiden turvallisuus

Merimelajilla on käytössään Eteläisellä Humalluodolla neljä rakennusta; Merimelajien maja, huolto- ja kajakkivajarakennus, käyttöoikeuskalustovaja sekä yksityiskalustovaja.

Maja- ja vajarakennuksia varten on laadittu **Pelastussuunnitelma**, joka sisältää ohjeet normaaliolojen onnettomuuksia ja uhkatilanteita varten. Käytössä on **myös Turvallisuusohje Merimelajien majan käyttäjille**.

Seuralla on kaksi retkisaarta, Mäntyniemi ja Skorvö, joissa on omat käyttöohjeet. Turvallisuusasiat on huomioitu näissä ohjeissa. Pääsääntöisesti retkisaaret ovat vain seuran jäsenten käytössä tai erillisestä kutsusta joidenkin muiden melontaseurojen jäsenille, jolloin kutsuja vastaa jäsenten vierailusta.

2.5 Merimelajien tilojen vuokraustoiminta

Merimelajien majaa vuokrataan ulkopuolisille erilaisiin tilaisuuksiin; kokouksiin, liikuntatapahtumiin, juhliin ym. **Turvallisuusohje Merimelajien majan käyttäjille** toimitetaan majan vuokraajalle ennen tilaisuutta.

2.6 Turvallisuuskulttuuri

Merimelajat on Suomen suurin ja monipuolisin melontaseura. Seuran turvallisuuskulttuurilla on pitkät perinteet. Kuitenkin viime vuosina turvallisuusasioiden huomioonottaminen on korostunut entistä enemmän niin melonnassa kuin muussakin harrastustoiminnassa.

Turvallisuuskulttuuria, koulutusta, osaamista ja turvallisia toimintatapoja edistetään seuran toiminnassa. Turvallisuuden ylläpitäminen on jatkuvaa työtä ja esimerkin voimaa ei pidä aliarvioida. Kokeneiden seuran jäsenten on hyvä muistaa, että he välittävät osaamista ja hyviä sekä turvallisia käytäntöjä uusille jäsenille.

3. Työnjako ja vastuut

Vapaaehtoisessa seuratoiminnassa lähtökohta on, että harrastustoiminta ja toiminnan turvallisuuden varmistaminen toteutetaan osallistujien eli **seuran jäsenten** toimesta, siis jokaisella on harrastuksestaan **oma vastuu**.

Ulkopuolisille järjestettävä maksullinen toiminta voidaan kuitenkin rinnastaa palveluntuottamiseen ja tätä koskee **kuluttajaturvallisuuslaki**, joka edellyttää mm. **turvallisuusasiakirjaa ja turvallisuuden suunnittelua ja turvallista toteutusta**.

Suuressa seurassa, jossa on hyvin monenlaista toimintaa, on käytännön vastuut syytä määritellä riittävällä tarkkuudella. Merimelajat ry:n vastuukysymykset menevät seuraavasti:

- Hallitus; vastaa kokonaisuudessaan seuran toiminnan turvallisuudesta ja sen kehittämisestä
- Hallituksen turvallisuusvastaava; vastaa turvallisuusohjeistuksen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä yleisesti seuran toiminnan turvallisuudesta
- Melontakurssien ohjaajat; vastaavat melontakurssien ja osallistujien turvallisuudesta ja kurssilaisten turvallisuusohjeistuksesta
- Jaostojen vetäjät; oman jaoston toiminnan turvallisuus yhdessä osallistujien kanssa

Seuran jäsenet ovat velvollisia noudattamaan seuran sääntöjä sekä ohjeita kuten turvallisuusohjeita.

Seuratoiminnassa pätee myös samat vastuut kuin muussakin yksittäisen kansalaisen toiminnassa, melonnassa korostuvat **vesiliikenteen sääntöjen noudattaminen** samoin **kuin liikennesääntöjen ja maantieliikenteen turvallisuuden** huomioonottaminen. Seuran bussin käytössä on tärkeää muistaa myös **kajakkien huolellinen kiinnittäminen traileriin**, ts. kuorman sitominen. **Vastuu** kiinnityksen tarkistamisesta on aina **kuljettajalla** vaikka työ tehdään yhdessä.

4. Turvallisuuskoulutus

Melonnassa turvallisia käytäntöjä opetetaan melontakouluissa uusille jäsenille sekä lähes kaikissa muissa melontaan liittyvissä koulutustilaisuuksissa. Turvallisuusharjoituksia järjestetään ennen melontaretkiä ja uimahalliharjoitukset ovat hyvä tilaisuus harjoitella erilaisia pelastustekniikoita.

4.1 Melontakurssit

Seuran jäseneksi liittyvältä edellytetään turvallisuussyistä riittäviä melonnan perustaitoja. Melontaharrastuksen aloittavalle suositeltavin tapa oppia perustaidot on käydä **Merimelojien melontakoulu**, jossa opetetaan melonnan perusteet sekä käydään läpi tärkeimmät melonnan turvallisuusasiat.

Jäseneksi haluavalle toinen mahdollisuus osoittaa melontataitonsa on antaa **Merimelojien kisällinäyte**, jossa turvallisuusasioista testataan, tuennat, melakellukkeen käyttö, avustettu kajakiin nousu sekä turvallisuusvarusteiden tuntemus. Kisällinäytteen voi hyväksyä vain Merimelojien hallituksen jäsen tai puheenjohtajan valtuuttama henkilö. Kisällinäytteestä on ohje/testi/hyväksymislomake.

4.2 Toiminnassa oppiminen

Merimelojien jäsenillä on erittäin hyvät mahdollisuudet oppia melonnan eri lajeja sekä näihin liittyviä turvallisuusasioita. Seurassa järjestetään kursseja ja harjoituksia, joissa turvallisuusasiat on huomioitu. Aktiiviharrastajille on myös suositeltavaa itse olla mukana koulutustoiminnassa ja muiden jäsenten opastamisessa. Vanha käytännön neuvo, että **kun opettaa muita niin itse oppii eniten**.

4.3 Melontakoulun ohjaajien, retkenvetäjien ja muiden vastuuhenkilöiden koulutus

Merimelojien toiminnassa eri vastuutehtävissä edellytetään soveltuvaa koulutusta ja riittävää turvallisuusasioiden hallintaa.

Melontakoulun ohjaajilta, joiden vastuulla on seuran ulkopuolisten henkilöt, joilla ei ole aiempaa melontakokemusta, vaaditaan vähintään:

- Päävetäjä; melontaohjaaja tai melontaopaskoulutus, kokemus ohjaajana toimimisesta, EA1
- Apuohjaaja; Merimelojien apuohjaajakoulutus

Retkijaoston retkenvetäjälle on myös vaatimuksena melontaohjaajan tai -oppaan tutkinnon suoritus.

Suomen Melonta- ja soutuiliitto järjestää ohjaaja- ja opaskoulutusta ja Merimelajat kustantaa jäsentensä osallistumisen näille kursseille, kunhan jäsen toimii seuran kursseilla ja/tai retkillä vetäjänä/ohjaajana. Muita ohjaajakoulutuksia järjestävät ja pätevyksiä antavat Pohjoismaisen merimelojien yhdistys NIL ja British Canoe Union BCU.

Muissa vastuutehtävissä kuten nuorisojaoston, koskijaoston, poolojaoston, virkistysjaoston sekä ratajaoston tehtävissä edellytetään myös soveltuvaa koulutusta ja kokemusta.

4.4 Muu koulutus

Uimahalliharjoitukset ovat hyvä tilaisuus harjoitella pelastautumista ja eskimokäännöksiä. Pelastautumisharjoituksia järjestetään retkijaoston retkien valmistautumisen yhteydessä sekä koskimelontakursseilla.

Melontakoulujen päävetäjältä edellytetään ensiapukoulusta, joita järjestää Suomen Punainen Risti tai muu vastaava järjestäjä.

Melontaan liittyviä turvallisuuskoulutuksia on järjestetty myös Meriturvan merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksessa Lohjalla ja erilaisissa melontatapahtumissa.

5. Riskien hallinta

Melonta on periaatteessa hyvinkin samanlaista vesillä liikkumista kuin veneily ja muu merenkulku tai sisävesiliikenne. Vesillä liikkumiseen on seuloutunut joukko parhaita käytäntöjä hyvän ja turvallisen vesillä

liikkumisen perustaksi. Merimelajat ovat seurana aktiivisesti mukana yhteistyössä kehittämässä ja viemään käytäntöön turvallisia toimintatapoja muiden melontaseurojen ja keskusjärjestötason kanssa.

Riskienhallinnossa tärkeimmät lähtökohdat ovat:

- Osaaminen ja turvallisuuskoulutus
- Vakiintuneet turvallisiksi todetut käytännöt, ts. rutiiniluontoisesti toimitaan aina turvallisuusohjeiden ja käytäntöjen mukaisesti
- Ennakovalmistautuminen ja toiminnan suunnittelu. Alkaen päivämelonnalla sääennusteen katsomisesta ja melontaretkellä laaditaan ennakkoon tehty riskianalyysi ja turvallisuussuunnitelma
- Riittävät ja sopivat turvallisuusvarusteet

5.1 Toiminnan suunnittelu

Seuran yhteisissä tapahtumissa noudatetaan olemassa olevia ohjeita ja yleisiä periaatteita. Jaostot huolehtivat riittävästä ohjeistuksesta ja turvallisuuskäytännöistä omassa toiminnassaan.

Melontakouluja varten Merimelojilla on käytössä Melontakoulun turvasuunnitelma. Retkijaoston retkille laaditaan turvallisuussuunnitelma sekä retkestä laaditaan etukäteen riskianalyysi. Näihin voidaan käyttää Melonta- ja soutuliiton tai vastaavia mallilomakkeita.

Koskimelonnassa on käytössä koskiluokitukset ja turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää, että on käytössä riittävä osaaminen ja kokemus arvioida riskit ja turvalliset reitit. Lainaus Melonta- ja soutuliiton tiedotteesta ”Koskiluokitus on monimutkainen monesta muuttujasta ja tekijästä eri painotuksin muodostuva kokonaisuus”.

5.2 Osallistujien osaamisen ja muiden valmiuksien sekä terveystarvojen huomioonottaminen

Merimelojien melontakoulujen osallistumiseen on asetettu seuraavia vaatimuksia ja rajoituksia:

- Uimataito on melontakoulun edellytys. Pitää pystyä uimaan yhtäjaksoisesti 200 m.
- Päihteiden vaikutuksen alaisia ei melontakouluun hyväksytä.
- Melontaa vaikeuttavat tekijät, kuten esimerkiksi tasapainoon liittyvät sairaudet, epilepsia, diabetes yms. on hyvä saattaa päävetäjän tietoon kurssin alussa

Merimelojien melontaretket luokitellaan retkikutsussa seuraavasti

- I helppo
- II keskitasoinen
- III vaativa
- IV erittäin vaativa

Retkenvetäjä voi asettaa etukäteen vaatimuksia retkelle osallistumiseen ja arvioi täyttyykö vaatimukset.

Yhteisissä tapahtumissa kuten melontaretkillä otetaan riittävästi kaikkein kokemattomimpien osallistujien voimavarat sekä osaamisen rajoitukset. Siis **jokaisesta pidetään huolta!**

5.3 Varusteet ja välineet

Melonnassa suositeltujen varausteiden ja turvallisuusvälineet luettelo riippuu melontalajista ja retken pituudesta ja vaativuudesta. Kuitenkin kaikkeen merimelontaan minimivaatimuksena voidaan pitää seuraavaa listaa (Melonnan turvallisuusohjeessa tarkemmin)

Kajakki tai kanootti

- Kanootin rakenteen, varusteiden, lujjuuden ja vakavuuden on oltava sellaiset, että se on turvallinen niissä olosuhteissa, missä sitä käytetään (Merimelajat pyrkii varmistamaan, että seuran kalusto täyttää yleiset vaatimukset)
- Kanootissa tulee olla kellukkeet tai vedenpitävät laipiot
- Kajakin/kanootin varusteet: mela, aukkopeite, tartuntakahvat tai vastaavat keulassa ja perässä ja/tai kansinarut, tyhjennyspumppu, äyskäri tai muu tyhjennysväline

Melojan varusteet

- melonta- tai pelastusliivi tai kelluntapukine aina ja olosuhteiden mukainen melonta-asu päälle puettuna
- harkinnan mukaan:
- varavaatetus vesitiiviisti pakattuna
- kuiva- tai märkäpuku, jos kaatumistilanteessa hypotermian vaara on todennäköinen
- kypärä koskessa melottaessa ja muissakin tilanteissa, joissa olosuhteet sitä edellyttävät
- pilli tai muu äänimerkinantolaite
- kompassi ja kartta
- valkoinen valo tarvittaessa
- melakelluke, jonka käyttöä on etukäteen harjoiteltava

Lisäksi melojan on heijastimilla, kirkasvärisillä vaatteilla, viirillä tms. huolehdittava näkyvyydestään kaikissa sää- ja valaistusolosuhteissa

Tarkempia ohjeita voidaan antaa seuran eri melontalajeissa, kuten retkimelonnassa, jossa retkenvetäjän varustus on laajempi. Jos näistä minimivaatimuksista poiketaan seuran toiminnassa, niin siihen pitää olla perusteet ja turvallisuusasiat otettu huomioon. Kuten esim. ratamelonnassa, jossa melontaliiviä ei aina käytetä, mutta turvallisuus varmistetaan muuten.

5.4 Ensiapuvalmius

Seuran toiminnassa pyritään varmistamaan, että perusensiapuvalmius on henkilöillä, jotka ovat vastuussa melontakursseista, melontaretkistä, ym.

Ensiapukoulutus EA1 ja EA2 antavat normaalisti riittävät valmiudet toimia ensiaputilanteissa. Ensiapukursseilla on muutaman vuoden voimassaoloaika, jonka jälkeen vaaditaan kertauskurssi.

6. Toiminta hätätilanteessa tai tapaturman sattuessa

Erilaisten hätätilanteiden varalta on laadittu ohjeita kuinka pitää toimia.

Merimelojien majan pelastussuunnitelma sisältää perusohjeet:

- Ohje tapaturmien ja sairauskohtausten varalla
- Ohje tulipalotilannetta varten
- Poistumissuunnitelma

Pelastussuunnitelmasta on laajempi seuran asiakirja sekä kaksisivuinen yhdelle A4-sivulle printattava tiivistelmä, joka on kaikkien Merimelojien vajaa käyttävien ulkopuolisten vuokraajien käytössä.

Melontatoiminnassa pelkät kirjalliset ohjeet eivät kuitenkaan riitä, sillä vesillä mahdolliset hätätilanteen vaativat toiminnan harjoittelua ja etukäteen mietittäviä erilaisia vaaratilanteita ja kuinka näistä selvittää.

Riskit voivat olla melkoisen erilaiset merelle verrattuna koskeen ja myös niissä sovellettavat pelastustekniikat.

6.1 Läheltä piti, hätä tai vaaratilanne

Läheltä piti, hätä- ja vaaratilanteen määritelmät eivät ole aivan tarkoin määriteltävissä, kuitenkin Meripelastuslaki 1145/2001 määrittelee **vaaratilanteen** seuraavasti

- a) tilannetta, jolloin vallitsee epävarmuus ihmisen turvallisuudesta merellä
- b) tilannetta, jolloin voidaan olettaa ihmisen turvallisuuden vaarantuneen merellä
- c) tilannetta, jolloin on ilmeistä, että ihminen on vaarassa merellä ja välittömän avun tarpeessa;

Laisa säädetään myös **velvollisuus osallistua meripelastustoimeen**

- Jokaisen on viipymättä välitettävä vaaratilannetta koskevat ilmoitukset ja tiedonannot sekä ilmoitettava sitä koskevat havainnot
- Joka tietää toisen olevan vaarassa merellä, on velvollinen, jos se häntä itseään tai muita kohtuuttomaan vaaraan saattamatta on mahdollista, ryhtymään oma-aloitteisesti tilanteen edellyttämiin tarpeellisiin ja mahdollisiin toimiin vaarassa olevan pelastamiseksi
- Meripelastusjohtajan määräyksestä on jokainen työkykyinen henkilö, velvollinen avustamaan meripelastustoimen tehtävässä

Meripelastuslaki siis antaa jokaiselle oikeuden ja myös velvollisuuden ilmoittaa meripelastusviranomaiselle mahdolliset vaaratilanteet myös silloin kun on epävarmuus toisen ihmisen turvallisuudesta. Myös oma-aloitteinen pelastustoiminta on lain säättämä velvollisuus. Kuitenkaan omaa turvallisuutta ei kohtuuttomasti tarvitse vaarantaa.

6.2 Toiminta hätä- vaaratilanteessa

Vesillä tapahtuvaa hätätilannetta varten voidaan antaa seuraava yleisohje. Kuitenkin todellisessa tilanteessa merellä tai koskessa tilanteet voivat olla kovasti erilaisia, jolloin tärkeää on, että pelastustekniikoita on harjoiteltu ja välineet ja varusteet on saatavilla ja ne testattu siten, että kaikki ne kaikki toimivat sillä tavalla kuin on ajateltu.

- **SELVITÄ**, mitä on tapahtunut
- **PELASTA** vaarassa olevat, estä lisäonnettomuudet
- **HÄTÄENSIAPUA** tarvittaessa, turvaa hengitys, ehkäise shokki, tyrehdytä verenvuoto
- **HÄLYTÄ** apua HÄTÄNUMERO **112** tai MERIPELASTUKSEN NRO **0294 1000**
- **ELVYTTÄ** tarvittaessa
- **OPASTA** pelastushenkilökuntaa

6.3 Toiminta tilanteen jälkeen

Hätä- vaaratilanteen jälkeen ensimmäisenä on tarpeen selvittää kaikkien osallistujien tilanne sekä tarkistaa myös kaluston ja varusteiden toimintakunto.

Tilanne on syytä käydä yhdessä osallistujien kanssa läpi ja keskustella ja analysoida tilanteeseen johtaneet tapahtumat, kuinka pelastustoiminta sujui ja mitä tilanteesta voidaan ottaa oppia.

Myös tilanteen syvempi jälkipuinti saattaa olla tarpeen, jolloin myös terveydenhuollon ammattiapuun voidaan tarvittaessa turvautua.

6.4 Raportointi

Merimelojilla ei ole ollut käytössä valmista poikkeamaraporttipohjaa kuten joillakin muilla seuroilla kuten Suomen Retkiluistelijat ry:llä. Melonnassa tapaturmia tai vaaratilanteita on sattunut suhteellisen vähän verrattuna esim. retkiluisteluun.

Onnettomuus tai läheltä piti -raportin kirjoittaminen on suositeltavaa. Kirjallinen raportti mahdollistaa tilanteen analysoinnin jälkikäteen sekä myös raportti antaa mahdollisuuden varmistaa, että osallistujien havainnot on otettu riittävästi huomioon.

Suomen Melonta ja Soutuliitto on pyytännyt jäsenseuroja tekemään onnettomuus ja lp-raportin liiton kotisivuilla olevalla ilmoituslomakkeella.

7. Viestintä poikkeavissa tilanteissa

Onnettomuus ja hätätilanteet ovat julkisen median kiinnostuksen kohteina ja pelastusviranomaisen raportoivat tilanteen nopeasti.

Viestintä ja tiedotus näissä tapauksissa on vastuullisen retkenvetäjän/seuran vastuuhenkilön sekä seuran puheenjohtajan tai turvallisuusvastaavan vastuulla. Poikkeavista tilanteista informoidaan seuran puheenjohtajaa ja turvallisuusvastaavaa heti kun se käytännön syistä on mahdollista.

8. Turvallisuuden mittaaminen ja kehittäminen

Melontaharrastuksessa ja kilpailutoiminnassa ei ole tapahtunut kovin paljon onnettomuuksia ja tapaturmia. Yhden seuran vuosittaiset poikkeavat tapahtumat ovat sen verran vähälukuisia, ettei näiden perusteella ole mahdollista tehdä tilastollista seurantaa ja analyysiä. Merimelajat ry seuraa melontaa laajemmin Suomen Soutu- ja Melontaliiton puitteissa. Läheltä piti tilanteista, poikkeavista tapahtumista ja myös vakavista onnettomuuksista pyritään löytämään puutteet ja miten jatkossa pystyttäisiin paremmin varautumaan vastaaviin tapahtumiin.

9. Vakuutukset

Merimelajat ry on vakuuttanut Humalluodon rakennukset sekä Mäntysaaren ja Skorvön tuvat/saunat palo-, rikos- ja luonnonriskien varalta. Lakisääteiset vakuutukset toimistotyöntekijän, talonmiehen ja nuorisohjaajien varalta on voimassa. Seuran autossa on liikennevakuutuksen lisäksi kasko ja myös seuran kalustolla kuten kajakin ym. on vakuutus.

10. Turvallisuusohjeen hyödyntäminen

Merimelajat ry:n turvallisuusohje on julkinen asiakirja, jota myös muut seuraan kuulumattomat melojat tai harrastuksen pariin tulevat yksityishenkilöt voivat hyödyntää. Myös muiden melontaseurojen toiminnassa Merimelojien esimerkki on käytettävissä.

Ohjeen laatija ja kuvat: Reino Kaario, Merimelajat ry:n turvallisuusvastaava. 14.5.2015